

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 61. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius03val-shoot-idm139651356446960.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

* Ingen aff eder veed ey nu min forsæt huor faar/ ieg dette predicker oc scriffuer/ som er/ at ieg vil beuse det i sandhed saa at vere/ at S. Peders Skib er icke end nu siuncket/ end dog at det haffuer tit oc offte verit i voffue oc fare/ vnder Staarm oc bylier i haffuit/ oc at ieg vil mand skal forstaa ved S. Peders Skib/ den hellige almindelige Christelige Kirke fra første Verdsens begyndelse/ oc ind til Verden faar ende/ som vaar først i det gamle Testamente/ der Adam/ Noe/ Abraham/ Isaac/ Iacob/ Ioseph/ Mose/ Iosue/ Dommerne/ Kongerne/ Propheterne/ Prestehøffdinge och de Machabeer/ 62 haffde befaling offuer Guds Folck. Der nest i det Ny Testamente/ der || Ioannes Baptista/ Christus selff/ Apostlerne/ oc siden de hellige Fedre/ vdi Tyranners oc Ketteris tid/ ind til de sexhundrede Aar i dette ny Testamente finge ende/ Nu følge her effter de ni Hundrede Aar ind til denne tid/ som wi nu leffue vdi/ End dog det staar aldri til at scriffue/ huor ynckelige oc huor iammerlige Guds vduolde ere plaffuede/ oc den hellige Christelige kircke fortryct/ oc ødelagd i Papisteri/ vnder de Romske Paffuer/ i disse ni hundrede Aar/ dog maa det icke stoppis ned/ men talis oc scriffuis/ siungis oc siges euige oc altid/ saa meget som mueligt er/ paa det/ mand kand vide/ huor grundsuppen vaar aff alt det onde/ som hun haffuer lidt fra verdzens begyndelse/ oc at mand kand ocsaa see Guds heffn offuer den Romske Kirske/ oc hendis || anhengere/ paa denne dag/ som vil ocsaa vare til Domme dag/ Thi at ni hundrede Aars forfølgelse/ vil icke straffis vdi en kort tid/ men som hun haffuer varit lenge/ saa vil ocsaa straffen vare lenge/ oc som den Christelige Kirske vaar plat ødelagt vnder den Romske Kirske/ saa leggis nu den Romske kircke øde/ oc den rette Christelige Kirske befries io mere oc mere/ dag fra dag saa at bladet er omkast/ Oc riset brendis nu op/ oc Børnene løbe oc lege/ des vere Gud loffuit til Euig tid Amen.

* S. Peders Skib kom til Valland som det haffde end verit tilforne vdi S. Pouels tid/ oc vaar da bedre met faret den tid deris Tro i Rom bleff forkyndet vdoeffuer den gandske Verden/ som S. Pouil scriffuer || til dem i det første Capitel/ Men nu kom det vdi en ond haffn oc ret i wtid/ Thi det bleff opdraget paa det tørre/ oc saa gaat som skild at/ huer naffle der vaar vdi fra anden/ saa at det hengde icke mere sammen end it gammelt vrag/ som ligger skild at/ stycke fra stycke/ der alt det andet er borte/ Ia haffde icke vor Herre Christus sagt/ leg vil vere hoss eder ind til Verdsens ende/ oc en anden sted/ leg vil beuse hende al sandhed/ da haffde det aldellis forfarit/ at der haffde aldri bleffuit it splinder igen der aff/ saa vaar hun met faret/ den hiertens Christi brud/ vor Aandelige moder/ den hellige Christelige Kirske/ oc ned suncken i 63 Menniskens lerdøm oc vnder deris vold oc Tyranni vdi disse ni hundrede Aar/ som deris egne bøger klarlige nock vduise/ at det er || verd at græde blod der faar huo det kunde gøre.

* De Romske Paffuer behulde it stycke vdi deris Fenxel/ det andet fick Tyrcken bort. Lige som de thi Slecter aff Israels børn bleffue henførde vdi Assyrien/ oc Iuda Slect hen til Babylonien i Fenxel/ saa bleff denne vestre part aff den hellige Kirke henført vnder Paffuedømmet/ oc strax tiue Aar der effter/ bleff den Østre part/ vnder Tyrcken/ i thu saa grumme Fenxel som hun aldri haffde verit vdi tilforne.

* Wi hørde til forne/ at den tid Mauritius vaar i hiel slagen/ oc der rant melck oc blod til hobe/ vdaff hans legem/ da forhuerrffuede den Paffue Bonifacius den tredie aff det naffn/ at Herredømmet oc Herligheden || aff den hellige Christelige Kirke skulde bliffue vdi Rom/ her haffue wi begyndelsen/ til alt det onde/ her følger effter/ Thi da maatte icke Christus vere hoffuid eller Regentzmand lengere for sin Christelige Kirke/ men Paffuen i Rom skulde da vere hendis hoffuid i Dieffuels naffn oc i onde maade/ til hendis wodelige skade/ Thi det vil saa gaa/ naar mand skiffte en god oc mild Øffuerigheds mand bort/ oc faar en grum Tyran igen/ huad vaar det for it iammerligt skiffte/ at skiffte Christum Iesum bort/ oc faa en Paffue igen/ it Tyranske hoffuid effter it andet/ som paa kender i disse ni hundrede Aar etc.

* Den anden Bonifacius/ som vaar den fierde aff det naffn kom strax der effter/ oc forhuerrffuede || vdi Rom Pantheon/ det er al helligens Kirke dem til loff oc Ære/ Der bleff da stadfest for aluore det affguderi om helligens paakaldelse.

* Siden kom Gregorius paffue den tredie aff det naffn/ oc vende Christi naduore fra sin rette brug om til it offer for leffuende oc døde/ See/ disse tre Paffuer lagde dette trestrengde reb/ om den Romske Herredøm offuer den hellige Kirke/ om Helligens paakaldelse/ oc om den Paffue messe.

* Her haffuer du Paffuedømmet met sin rette houfart/ Her gaar det faar sig til fulde/ vnder Keyser Phocas oc vnder de tre Paffuer/ Lige som den hellige Kirke vaar i de sex hundrede 64 Aar nest til forne plaffuit serdelis/ nu aff Tyranner/ || nu aff Rettere/ saa bleff hun i Paffuedømmet plaffuit aff baade dele til hobe/ Hun bleff tilforne fristet effter hendis Brudgoms fristelser/ met sten/ oc paa tempelet det er vnder Tyranner oc saa vnder Kettere/ Men denne Bonifacius fick at høre aff Satan/ Vilt du nidfalde oc bede til mig etc. Oc hand tog ved strax og gjorde sig til en Herre oc voldzmand offuer den gandske Christenhed/ Ia offuer den gandske Verden.

* Effter disse Paffuer kom den Paffue Zacharias/ hand veldede sig met mact til at sette Herrer oc Førster/ aff oc i deris embeder oc Herredømme/ Oc tog sig faare/ at bruge baade Suerd/ det er/ kirckens Regemente/ oc Verdzig Regemente/ Thi som der sigis. Lader || mand Soen i Hunigtruit met it ben/ da springer hun i met baade/ Paffuen fick da det verdslig Suerd i haand/ der vilde da flue Hatte/ de maatte da alle sammen vdi denne vestre part aff Christendommen/ dantze effter Paffuens pibe/ vden de faa/ som kunde skiule sig neden ved køllen i Skibet.

* S. Pouil befaler oss/ at see til bage/ och ihukomme huad vildfarelse wi haffue verit vdi/ paa det at wi skulle icke falde til bage der i dem igen/ Saa er det io Høy tid/ wi offuerueye oc tencke paa/ huorlunde det er tilgaaet i Paffuedommet/ effterdi at wi see oc forfare/ at mange deris Nese klør der effter/ at de kunde komme der hen igen/ som Israeliterne vilde til bage til deris kødgryder igen/ oc kunde icke || tencke paa den lern oen der vaar i Ægypten/ Saa kunde disse icke helder tencke paa den treldom de vaare vdi/ vnder Paffuens Regemente/ for de gode dage de haffde at hoffue met/ vdaff den meninge Mands sure Sued/ arbeyde oc blod/ som de forledde/ Oc icke end nu ville aflade/ vdaff it falsk haab/ som de haffue der til/ at rette deris kremer bord op igen/ som Christus haffuer omkast/ Der faare svigte Somme nu Altere igen/ vdi dieffuelens naffn oc ligge guods der til/ Somme lade hente flere affguder fra Holland/ Somme sticke dem hen i skiul/ at de en tid skulle her faar igen/ Somme stafere de gamle altere och affguder vd/ met malning/ at den gamle Papistiske Hore/ 65 som er ni hundrede Aar gammel/ skal ekon siunis at vere femten Aar gammel || oc nu først begynde ath Bole/

* Som hine gamle Trafaler in quinto Collegio til Lips pleyde at smøcke sig vd om Marckendz tid met emtyr oc fornisse/ som huer aff dem haffde ekon verit en vng skøge paa femten Aar/

*Saa kand oc den Babylonske Hore smøcke sig vd met staack oc Sten/ at hun kand faa fult bolere/ end ocsaa i hendis vdeffuede tid/ Somme ligge vind paa at gøre ny Muncke igen/ at raade Folck til at løbe til Bistrop ocanderstedz hen met deris offer/ Somme holde sigfra Christi Naduere oc rose der aff/ at de kunde det gøre/ Oc de see icke huad ende det vil tage/ oc huor deris iordeferd vil bliffue baade de til liff oc siel/ huer aff dem vender io noget faare/ at de maatte komme || vnder Paffuens Aag igen oc fli andre der vnder met dem/ som Christus bander sadanne Matth: xxiii. Der faar er det tid/ at du lader dig icke skuffe/ men see dig vel faare/ huad vildfarelse wi vaare vdi/ oc tag dig vare/ leg vil opregne her effter noget der aff/ at huer kand dis bedre vide at sky oc fly det som ont er etc.